

Template Programma Verbetering Financieel Beheer

Projectnaam

1. Herstel: afwijken Aanbestedings Wetgeving / standaard inkoopproces

Koppeling met bevinding(en) Auditdienst Rijk (ADR) en/of Algemene Rekenkamer (AR)

Bij genoemde inkopen is een beroep gedaan op een uitzonderingsgrond in de aanbestedingswet, zoals 'dwingende spoed'. Gebruik van deze uitzonderingssituatie is enkel onder stringente voorwaarden geoorloofd. In het inkoopdossier moet aantoonbaar zijn dat er een direct verband is tussen de gedane inkoop en dwingende spoed zoals omschreven in de Aanbestedingswet 2012. In meerdere inkoopdossiers is net als in 2020, om een beroep te kunnen doen op de uitzonderingsgrond zoals opgenomen in artikel 2.32 lid 1C AW, alleen een uniform en algemeen memo getiteld "Coronavirusbestrijding en beroep op dwingende spoed" opgenomen. Een dergelijke algemeen memo is onvoldoende specifiek om dit verband aan te tonen. Indien VWS beroep wil doen op deze uitzonderingsgrond moet VWS de grond specifiek motiveren en vastleggen en de bijbehorende documentatie in dossier vastleggen.

Doelstelling

De doelstelling is dat VWS voor de overeenkomsten die in 2021 zijn afgesloten of verlengd met een beroep op een uitzonderingsgrond zoals dwingende spoed dit motiveert en vastlegt. Voor de overeenkomsten met een beroep op dwingende spoed dient in elk geval het *afwegingskader uitzonderingsgrond dwingende spoed* ingevuld te worden.

Probleemanalyse

Afwijken van de standaard aanbestedingsregels kan maar dient ten allen tijden onderbouwd te worden. Een beroep op dwingende spoed kan alleen onder stringente voorwaarden gedaan worden. Op dit moment is voor de nodige overeenkomsten niet voldoende onderbouwd dat er terecht een beroep op de uitzonderingsgrond is gemaakt. Als VWS dit niet doet zullen de verplichtingen die aangegaan en/of verlengd zijn onrechtmatig verklaard worden. Overigens is het invullen van afwegingskader geen garantie dat daarmee terecht een beroep op de uitzonderingsgrond is gemaakt. Uit het invullen van het afwegingskader kan ook blijken dat er geen gegronde reden was.

Omvang probleem

Het beroep op dwingende spoed is gedaan bij de overeenkomsten voor:

1. GGD GHOR Vaccineren	462 mln. (1 overeenkomst)
2. GGD GHOR digitale randvoorwaarden	4,5 mln. (1 overeenkomst)
3. GGD GHOR CoronIT	36,3 mln (1 overeenkomst)
4. GGD GHOR Klant contact centrum	391 mln (1 overeenkomst)
5. GGD GHOR Bron en contact onderz	654 mln (1 overeenkomst)
6. Laboratoria hoog volume labs	1.100 mln (8 leveranciers – 8 overeenkomsten = 1 redeneerlijn)
7. Laboratoria PCR 19 test	626 mln (49 leveranciers – 49 overeenkomsten, 1 moederovereenkomst)

Een beroep op overige uitzonderingsgronden is gedaan bij:

8. GGD GHOR Landelijke Serviceloket Teststraten	14,9 mln (wettelijke taak)
9. GGD GHOR Onderzoek datalek	8,0 mln (directe gunning)
10. MML pooling labs	pm mln (8 leveranciers, vereenvoudigde aanbestedingsprocedure)
11. Aankoop zelftesten	353 mln (7 leveranciers, directie offerte aanvraag door VWS bij leverancier)
12. Snel- en preventief testen	150 mln (open house constructies)

Impact (o.a. 2021 en/of 2022)	<p>Jaarrekening 2021 : ergens tussen 4,5 miljoen en 3,3 miljard aan foutieve verplichtingen. Jaarrekening 2022: op dit moment zijn er nog geen contracten voor 2022 en met het spoor 'kraan dicht' wordt ingezet op het volgen van de juiste procedure (indien opnieuw sprake is van dwingende spoed).</p>
Oplossingsrichting inclusief prioritering	<p>Oplossingsrichting: gebruik uitzonderingsgronden alsnog aantonen en vanaf nu correct invullen. Prioritering: Hoog.</p>
Reikwijdte - scope	<p>De overeenkomst met de GGD GHOR en Open House constructie is door de directie PDC-19 gesloten en de overeenkomsten met de laboratoria met Dienst Testen.</p>
Activiteiten	<p>De volgende activiteiten dienen verricht te worden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "startbijeenkomst" GGD GHOR in ruime opzet om casus in den brede te bespreken aanpak te bepalen / bevestigen 2. Dit is nodig omdat nu te onbekend wie er precies nodig zijn vanuit de organisatie. Er wordt gezocht naar een team dat bestaat uit: 3. Vanuit de directie: medewerkers die ten tijde van het aangaan van de overeenkomsten betrokken waren en de afwegingen en situatie kennen. 4. Aangevuld met specialisten van Inkoop, WJZ en FEZ. 5. 6. Gewenste aanpak na startbijeenkomst <p>Projectmanagement: Organiseren externe ondersteuning, inplannen sessies, etc.</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Aanpak in zes stromen (1) GGD GHOR (2) Laboratoria hoog volume labs (3) laboratoria pcr-19 tests (4) MML labs (5) aankoop zelftesten (6) open house 8. Per stroom invullen het afwegingskader: 9. - Opstellen normenkader 10. - Inplannen en voorbereiden sessies - Houden van sessies (gezamenlijk invullen van het afwegingskader): 2x drie volle dagen (in die drie dagen behandelen van de zes stromen). Met een tussentijd van 1 week. 11. 12. Per stroom bepalen of VWS + expertmatige toets van oordeel dat er terecht een beroep op dwingende spoed is gedaan. 13. Dossiers opstellen en completeren (<u>deadline 15 november 2021</u>) 14. Uitkomsten aan management (FEZ, directie pdc 19 / DT) voorleggen 15. ADR informeren (in reguliere gesprekscyclus met ADR) 16. Uitkomst opnemen in rapportage aan de TK. <p>(stappen opnemen in projectplanning)</p>
Resultaten	<p>Het resultaat is per stroom een uitspraak van VWS of er wel / niet terecht een beroep op de uitzonderingsgrond dwingende spoed is gedaan.</p>

Meetbaarheid van de voortgang	De activiteiten kunnen in de tijd worden geplot en zodoende gevolgd worden.
Belangrijke mijlpalen (en data)	Activiteiten uitplannen in de tijd.
Belangrijkste risico's	Onvoldoende voortgang door geen beschikbaarheid van medewerkers.
Overig	Naast 'dwingende spoed' zijn er ook andere afwijkingsgronden mogelijk, bijv. (onterechte) directe gunning. Ook deze moeten worden onderzocht en vastgelegd hier is nog geen vast format voor aanwezig.